

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7Cdo/274/2019
Identifikačné číslo spisu: 1412218341
Dátum vydania rozhodnutia: 31.01.2022
Meno a priezvisko: JUDr. Lubor Šebo
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2022:1412218341.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne: I. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom O. XX, B. zastúpenej Advokátska kancelária JUDr. Margita Lonská, s. r. o., so sídlom Kalinčiakova 25, Bratislava, IČO: 36 862 282 proti žalovanému: F. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. XX, L. E. zastúpenému Erben & Erben, advokátska kancelária, s.r.o., so sídlom Mostová 2, Bratislava, IČO: 35 724 111, o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov, vedenom na Okresnom súde Bratislava IV pod sp. zn. 11C/289/2012, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 26. marca 2019 č.k. 8Co/64/2018-374, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 26. marca 2019 č.k. 8Co/64/2018-374 zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava IV (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 03. novembra 2017, č.k. 11C/289/2012-320 I. výrokom rozhodol, že z vecí, ktoré mali strany sporu v bezpodielovom spoluvlastníctve pripadá do výlučného vlastníctva žalobkyne zostatok na jej osobnom účte a osobné motorové vozidlo zn. V. a do výlučného vlastníctva žalovaného pripadajú nehnuteľnosti: pozemok parc. č. XXX/XX, parc. č. XXX/XX, k.ú. A., zapísané na LV č.XXX, osobné motorové vozidlo zn. X. XXX, motocykel A., zostatok na jeho účtoch. Súd prvej inštancie II. výrokom uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni na vyrovnanie jej podielu sumu 8.505,44 eur, III. výrokom rozhodol, že žiadna zo strán nemá práv na náhradu trov konania a IV. výrokom vyslovil, že strany sú povinné spoločne a nerozdielne zaplatiť na účet súdu za súdny poplatok.

1.1 Súd prvej inštancie v odôvodnení poukázal na to, že strany počas manželstva nadobudli nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXXX k. ú. Z. A. (ďalej len „nehnutel'nosť č. 1“). Súd prvej inštancie vyhodnotil tvrdenie žalobkyne o predaji nehnuteľnosti za vyššiu ako kúpnopredajnú cenu ako nepreukázané. Uvedená nehnuteľnosť bola počas trvania manželstva predaná, a preto nemôže byť predmetom vyporiadania.

1.2. Žalobkyňa žiadala do bezpodielového spoluvlastníctva manželov (ďalej len „BSM“) zahrnúť nehnuteľnosti, a to pozemok parc. č. XXX/XX, parc. č. XXX/XX, spolu s rozostavaným rodinným domom tam postaveným, všetky zapísané na LV č. XXX k. ú. A. (ďalej len „nehuteľnosť č. 2“). Nakoľko tento pozemok bol žalovaným nadobudnutý počas trvania manželstva strán sporu, a to i zo spoločných prostriedkov, patrí do BSM. Súd prvej inštancie rozostavaný rodinný dom nezahrnul do BSM, keďže ako vec ku dňu zániku manželstva nevznikol. Súd prvej inštancie akceptoval návrh žalobkyne na nariadenie znaleckého dokazovania na určenie všeobecnej ceny nehnuteľnosti č. 2, avšak žalobkyňa nezložila preddavok na trovy dôkazu v stanovenej lehote. S poukazom na čl. 4 CSP súd prvej inštancie dopytom na realitné kancelárie zistil všeobecnú cenu pozemku zapísaného na LV č. XXX podľa jeho stavu ku dňu zániku manželstva, a to 70,- eur/m². Žalovaný odkázal na všeobecnú cenu vychádzajúc z nadobúdacej ceny pozemku. Súd pri vyporiadaní pozemku ustálil zostatkovú cenu pozemkov vo výške ich nadobúdacej ceny, t.j. 29.924,30 eur.

1.3 Súd prvej inštancie ďalej poňal do vyporiadania BSM osobné motorové vozidlo zn. X. XXX vychádzajúc zo zostatkovej ceny 300,- eur, motocykel zn. Kawasaki a motorové vozidlo zn. V. G., obe so zostatkovou cenou 0,- eur.

1.4 Po vyhodnotení dokazovania vo vzťahu k vnosom žalobkyne mal súd prvej inštancie preukázanú sumu 100.000,- Sk (3.319,20 eur) a k vnosom žalovaného sumu 24.500,- eur. Pri vyporiadaní vzal súd prvej inštancie do úvahy, že žalovaný zaplatil časť kúpnej ceny za pozemok v k. ú. A. Splátky úveru, ktorý uzavrel a čerpal len žalovaný, spolu vo výške 3.984,- eur, boli hradené zo spoločných prostriedkov patriacich do BSM, a teda polovicu z nich je potrebné vydať žalobkyni. Rovnako súd prvej inštancie v prospech žalobkyne započítal polovicu zo zostatku sumy 5.099,24 eur, t.j. zostatok sumy z predaja nehnuteľnosti č. 1, po odrátaní spoločných dlhov a kúpnej ceny za motorové vozidlo zn. X. a aj polovicu zo sumy 5.123,23 eur, ktorú zaplatil žalovaný na základe rozsudku okresného súdu.

1.5 Súd prvej inštancie poukázal na to, že cena všetkých vecí v BSM činí 31.527,02 eur, po odpočítaní vnosov žalobkyne a žalovaného, činí hodnota majetku 3.707,82 eur. Každá strana by tak mala obdržať majetok v hodnote jednej polovice. Žalobkyni boli prikázané veci v hodnote 454,69 eur. Žalovaný by preto mal na vyrovnanie jej podielu zaplatiť rozdiel 1.399,22 eur. Vzhľadom na to, že súd prvej inštancie v prospech žalobkyne zohľadnil aj sumy 1.992,- eur, 2.549,62 eur, 2.561,60 eur, je celková suma, ktorú má žalovaný zaplatiť žalobkyni na vyrovnanie podielu vo výške 8.505,44 eur.

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom zo dňa 26. marca 2019 č.k. 8Co/64/2018-374 I. výrokom zmenil rozsudok súdu prvej inštancie tak, že z majetku v zaniknutom BSM prikázal do výlučného vlastníctva žalobkyne zostatok na jej osobnom účte, osobné motorové vozidlo zn. V. G., t.j. veci v celkovej cene 454,69 eur a do výlučného vlastníctva žalovaného prikázal nehnuteľnosti: pozemok parc. č. XXX/XX, parc. č. XXX/XX zapísané na LV č. XXX v zostatkovej cene 29.924,30 eur, osobné motorové vozidlo zn. X. XXX, motocykel A., zostatok na jeho účtoch, t.j. veci v celkovej cene 31.072,33 eur, II. výrokom uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni na vyrovnanie jej podielu sumu 5.952,74 eur, III. výrokom zrušil výrok o poplatkovej povinnosti strán sporu a IV. výrokom rozhodol, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania.

2.1 Odvolací súd poukázal na to, že súd prvej inštancie správne ustálil skutkový stav vecí, keď správne ustálil predmet vyporiadania a hodnoty vyporiadaných vecí. Za správne odvolací súd považoval skutkové závery súdu prvej inštancie vo vzťahu k výške vnosov žalobkyne. Rovnako považoval za správne ustálenie hodnoty vyporiadavaného pozemkov na sumu 29.924,30 eur, keď žiadna zo strán nepredložila súkromný znalecký posudok a vzhľadom na absenciu dôkazného návrhu nemožno vychádzať z informácií realitnej kancelárie. Preto ak súd prvej inštancie vychádzal z ich nadobúdacej hodnoty, nemožno jeho postup považovať za nesprávny. Odvolací súd za dôvodnú považoval námietku žalobkyne, že súd prvej inštancie nesprávne ustálil peňažnú sumu, ktorú jej má žalovaný uhradiť na vyrovnanie podielov. Podľa názoru odvolacieho súdu peňažné prostriedky uhradené žalovaným titulom pohľadávky vyplývajúcej z rozsudku Okresného súdu Bratislava II a žalovaným uhradené splátky úveru

treba považovať za prostriedky uhradené zo spoločných prostriedkov na jeho výlučný majetok.

2.2 Odvolací súd mal za to, že súd prvej inštancie nesprávne ustálil výšku peňažnej sumy, ktorú žalovanému uložil zaplatiť žalobkyni na vyrovnanie podielov, keď správne ustálil skutkový stav, avšak nesprávne zohľadnil vnosi strán a plnenia poskytnuté zo spoločného majetku na výlučný majetok žalovaného. Výšku náhrady, ktorú má žalovaný žalobkyni vyplatiť na vyrovnanie podielov, je nevyhnutné ustáliť tak, že k východiskovej hodnote všetkých vyporiadaných vecí v sume 31.527,02 eur je potrebné pripočítať sumu vynaloženú zo spoločných prostriedkov na výlučné záväzky žalovaného a odpočítať vnosi strán. Takto ustálená suma predstavuje čistú hodnotu predmetu vyporiadania, z nej polovica pre každú stranu sporu vo výške 6.407,43 eur, a keďže žalobkyni boli prikázané veci a práva v hodnote 454,69 eur, výška peňažnej sumy, ktorú je žalovaný povinný žalobkyni vyplatiť na vyrovnanie podielov predstavuje sumu 5.952,74 eur.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podala žalobkyňa (ďalej len „dovolatelka“) dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodzovala z § 420 písm. f) a § 421 ods. 1 písm. a) a c) CSP.

3.1. Dovolanie odôvodnila tým, že súd ustálil hodnotu nehnuteľnosti zapísanej na LV č. XXX na sumu 29.924,30 eur, t.j. nadobúdacia kúpna cena v roku 2007. Žalobkyňa namietla nevykonanie znaleckého dokazovania. Žalobkyňa poukázala na to, že pre vyporiadanie je podstatná cena vecí patriacich do BSM, pričom pri určení ceny sa vychádza zo stavu ku dňu zániku BSM, avšak z ceny vecí v čase vyporiadania BSM (R 42/1972, rozhodnutia NS SR sp. zn. 5Cdo/95/2008, 2Cdo/176/2011). Keďže súdy vychádzali z ceny nehnuteľnosti podľa kúpnej ceny v roku 2007 a nie z ceny v čase vyporiadania, spočívajú ich rozhodnutia na nesprávnom právnom posúdení vecí. Zároveň mala žalobkyňa za to, že v otázke stanovenia hodnoty vecí patriacej do BSM súdy pochybili keď nestanovili aktuálnu hodnotu vecí, nenariadili znalecké dokazovanie a neakceptovali hodnotu nehnuteľnosti uvedenú realitnou kanceláriou, na základe čoho nesprávnym procesným postupom znemožnili, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

3.2 Žalobkyňa ďalej poukázala na to, že súdy zhodne ustálili jej vnos do spoločného majetku na sumu 3.319,39 eur. K výške vnosov strán sporu žalobkyňa namietla nesprávne vyhodnotenie dôkazov súdmi a nevysporiadanie sa s jej námietkami vo vzťahu k vnosom strán.

3.3 Výpočet vyporiadania na vyrovnanie podielov ustálený súdmi je podľa názoru žalobkyne nesprávny. V danom prípade v sumách tak ako ich ustálili súdy, by mal byť podiel žalobkyne vo výške 9.726,82 eur a podiel žalovaného vo výške 21.800,20 eur. Odvolací súd síce použil správny výpočet na stanovenie čistej hodnoty predmetu vyporiadania, avšak tým, že vnosi nepripočítal a výnosy neodpočítal, nesprávne ustálil, aký podiel po zohľadnení vnosov a výnosov z BSM, má pripadnúť každému z manželov. Takýto postup súdu je v rozpore s ustálenou rozhodovacou praxou súdov. Súdy vec nesprávne právne posúdili, keď nesprávne interpretovali právnu normu ohľadne vyporiadania BSM.

3.4 Žalobkyňa poukázala ďalej na to, že odvolací súd vo vzťahu k výške vyrovnacieho podielu nerešpektoval zásadu podľa čl. 16 ods. 3 CSP, že v konaní o opravnom prostriedku nemôže byť rozhodnuté nepriaznivejšie pre stranu, ktorá opravný prostriedok uplatnila.

3.5 Žalobkyňa žiadala, aby Najvyšší súd SR zrušil rozsudok odvolacieho súdu a prípadne aj rozsudok súdu prvej inštancie a vec vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie.

4. Žalovaný vo vyjadrení k podanému dovolaniu navrhol, aby dovolací súd dovolanie žalobkyne odmietol, prípadne zamietol.

5. Najvyšší súd SR (ďalej aj „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1, 2 CSP), skúmal bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), dospel k záveru, že dovolanie žalobkyne je dôvodné.

6. Podľa § 420 písm. f) CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

7. Právo na spravodlivý súdny proces je jedným zo základných ľudských práv a do obsahu tohto práva patrí viacero samostatných subjektívnych práv a princípov. Podstatou tohto práva je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nezávislom a nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predpokladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

8. Dovolateľka tvrdila, že k porušeniu jej práva na spravodlivý proces došlo tým, že súdy nestanovili aktuálnu hodnotu veci, nenariadili znalecké dokazovanie a neakceptovali hodnotu nehnuteľnosti v sume určenej realitnou kanceláriou. Dovolateľka ďalej vo vzťahu k ustálenej výške jej vnosu do BSM namietla arbitrárnosť rozsudkov súdov nižších inšancií, ktoré neobsahujú zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu.

9. Dovolací súd k dovolacej námietke vo vzťahu k odôvodneniu rozhodnutia súdov nižších inšancií odkazuje na stanovisko najvyššieho súdu publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 2/2016, ktorého právna veta znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku.“ Zmeny v právnej úprave dovolania a dovolacieho konania, ktoré nadobudli účinnosť od 01. júla 2016, sa podstaty a zmyslu tohto stanoviska nedotkli, preto ho treba považovať za aktuálne a pre súdnu prax použiteľné.

10. Obsah spisu nedáva podklad pre uplatnenie druhej vety stanoviska R 2/2016, ktorá predstavuje výnimku z prvej vety a týka sa výlučne ojedinelých prípadov, ktoré majú znaky relevantné aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. O taký prípad ide napríklad, keď rozhodnutie súdu neobsahuje žiadne odôvodnenie, alebo keď sa vyskytli „vady najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“ (pozri Sutyazhnik proti Rusku, rozsudok z roku 2009), prípadne ak došlo k vade tak zásadnej, že mala za následok „justičný omyl“ (Ryabykh proti Rusku, rozsudok z roku 2003). Dovolací súd nezistil, že by v danej veci išlo o takýto extrémny prípad, ktorým by došlo k porušeniu práva dovolateľky na spravodlivý proces.

11. K námietkam dovolateľky dovolací súd poukazuje na to, že konanie pred súdom prvej inštalácie a pred odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca späťnosť rozsudku odvolacieho súdu s rozsudkom súdu prvej inštalácie vytvára ich kompletizujúcu jednotu. Rozhodnutie odvolacieho súdu v sebe zahŕňa po obsahovej stránke aj odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštalácie. Súdy nižších inštalácií sa v odôvodnení rozhodnutí vysporiadali s otázkou výšky vnosov dovolateľky v bodoch 67 až 71 odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštalácie a v bode 6 odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu. Z odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštalácie vyplýva, prečo mal za preukázanú čiastku vnosu žalobkyne vo výške 3.319,39 eur (v rozsudku nesprávny prepočet na menu euro) a prečo neuznal vyššiu sumu, pričom z odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu vyplýva, že tento považoval záver súdu prvej inštalácie v tejto časti za správny.

12. Dovolateľka v súvislosti s § 420 písm. f) CSP ďalej namietala, že k uvedenej vade došlo v dôsledku

nesprávneho právneho posúdenia veci súdmi nižšej inštancie, keď tieto nevychádzali z aktuálnej ceny nehnuteľnosti. Dovolací súd uvádza, že nesprávne právne posúdenie veci nezakladá vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP (napr. R 24/2017).

13. V súvislosti s námietkou dovolateľky o údajnom pochybení v procese dokazovania a nesprávneho hodnotenia dôkazov dovolací súd poukazuje na to, že neúplnosť či nesprávnosť skutkových zistení, nesprávnosť týkajúca sa hodnotenia dôkazov súdom a ani nesprávne právne posúdenie veci nebola v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu považovaná za dôvod zakladajúci vadu konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f) OSP, pričom ani po prijatí nových procesných kódexov sa na aktuálnosti týchto záverov nič nezmenilo (R 37/1993, R 42/1993, R 125/1999, 3Cdo/108/2016). Výnimkou sú iba rôzne závažné deficity v dokazovaní, t.j. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod., prípadne konajúcimi súdmi svojvoľné, neudržateľné alebo v zrejmom omyle prijaté skutkové závery, ktoré by popreli zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. Z podaného dovolania nevyplýva, že by o takýto extrémny prípad išlo.

14. V súvislosti so znaleckým posudkom, ktorého nevykonanie dovolateľka namietala, dovolací súd poukazuje na bod 35 odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie. Súd prvej inštancie v priebehu konania dospel k záveru, že je potrebné nariadiť znalecké dokazovanie, pričom žalobkyni, ktorá navrhla vykonať znalecké dokazovanie v zmysle § 253 ods. 2 CSP uložil povinnosť zložiť preddavok, a keďže táto si povinnosť v zákonom stanovenej lehote nesplnila, súd prvej inštancie postupoval podľa § 253 ods. 3 CSP. Súd prvej inštancie postupoval v súlade s § 470 ods. 1 CSP, účinného od 01. júla 2016, v zmysle ktorého ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Dovolací súd dodáva, že dovolateľka mala možnosť sama zabezpečiť znalecký posudok, s ktorým by sa ako s dôkazom museli všeobecné súdy vysporiadať.

15. K hodnoteniu dôkazov súdmi nižších inštancií dovolací súd poukazuje na to, že do práva na spravodlivý proces sa premieta aj zásada voľného hodnotenia dôkazov, ktorá síce nie je výslovne upravená v ústavnom poriadku, ale má svoj ústavnoprávny rozmer, keďže vyplýva z princípu nezávislosti súdov a sudcov. Táto zásada znamená, že záver, ktorý si sudca urobí o vykonaných dôkazoch z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie, je vecou jeho vnútorného presvedčenia a jeho logického myšlienkového postupu. Porušením práva na spravodlivý proces je nesporne aj situácia, ktorá nerešpektuje pravidlá vymedzujúce proces vyhľadávania, vykonávania a hodnotenia dôkazov, kedy v hodnotení skutkových zistení absentuje určitá časť skutočností, ktorá vyšla najavo, alebo boli kvalifikovane namietané, ale nižšie súdy ich právne nezhodnotili v celom súhrne posudzovaných skutkových okolností bez toho, aby dostatočným spôsobom odôvodnili ich irelevantnosť.

16. V zmysle uvedeného dovolací súd dovolanie žalobkyne (v časti, v ktorej namietala porušenie § 420 písm. f) CSP) podľa § 447 písm. c) CSP odmietol.

17. V zmysle § 421 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

18. Vo vzťahu k § 421 ods. 1 písm. a) CSP dovolateľka uviedla, že súdy sa odklonili od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu v otázke „či pri oceňovaní vecí patriacich do vyporiadavaného BSM sa má vychádzať zo stavu vecí ku dňu BSM, avšak z ceny v čase, kedy dochádza k vyporiadaniu" poukazujúc na rozhodnutia dovolacieho súdu R 42/1972, sp. zn. 5Cdo/95/2008, 3Cdo/56/2008 a 2Cdo/176/2011. Dovolateľka poukazujúc na rozhodnutie dovolacieho súdu sp.zn. 6Cdo/128/2012 namietla, že odvolací súd nesprávne interpretoval § 150 Občianskeho zákonníka, keď nepripočítal vnosi a neodpočítal výnosy.

19. Vo vzťahu k otázke „či pri oceňovaní vecí patriacich do vyporiadavaného BSM sa má vychádzať zo stavu vecí ku dňu BSM, avšak z ceny v čase, kedy dochádza k vyporiadaniu" dovolací súd uvádza, že táto otázka je otázkou, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorý túto otázku z akej ceny vec patriacej do BSM má pri vyporiadavaní BSM vychádzať riešiť v napadnutom rozhodnutí na základe odvolacej námietky žalobkyne, ktorá nesúhlasila s cenou nehnuteľnosti určenou vo výške nadobúdacej ceny.

20. Podľa názoru dovolacieho súdu dovolateľka opodstatnene namietala nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom. Podľa dovolacieho súdu dovolateľkou označené rozhodnutia treba považovať za aktuálne, a teda za ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu v zmysle § 421 ods. 1 písm. a) CSP. Z uvedených rozhodnutí vyplýva právny názor, že „pri oceňovaní vecí patriacich do vyporiadavaného BSM sa vychádza zo stavu vecí ku dňu zániku BSM, avšak z ceny v čase, kedy dochádza k vyporiadaniu".

21. Súdny vychádzali pri určovaní ceny pozemku z jeho nadobúdacej ceny v roku 2007, pričom odvolací súd o vyporiadani BSM rozhodol dňa 26. marca 2019. Zohľadnenú cenu nehnuteľnosti vzhľadom na odstup času nebolo možné považovať za aktuálnu, odvolací súd z nej však pri určovaní ceny vychádzal, čím sa odklonil od právneho názoru, podľa ktorého bol povinný vychádzať z ceny nehnuteľnosti v čase vyporiadania BSM. Nesprávne právne posúdenie veci namietané dovolateľkou teda bolo dané nesprávnym určením ceny predmetnej nehnuteľnosti vyporiadavanej v rámci BSM.

22. Vo vzťahu k otázke vyplývajúcej z § 421 ods. 1 písm. a) CSP vzťahujúcej sa na interpretovanie § 150 OZ dovolací súd uvádza, že vymedzená právna otázka je právnou otázkou, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu.

23. Za ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu treba vo vzťahu k položenej právnej otázke považovať rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cz/105/1976 uverejnené v Zbierke súdnych rozhodnutí a stanovisk Najvyššieho súdu ČSSR vo zv. 9-10, ročník 1979, pod č. 27, 6Cdo/56/2017 v ktorých uviedol, že podľa § 150 OZ pri vyporiadani sa vychádza z toho, že podiely oboch manželov sú rovnaké a každý zo spoluvlastníkov je oprávnený požadovať, aby sa mu uhradilo, čo zo svojho vynaložil na spoločný majetok, a je povinný nahradiť, čo sa zo spoločného majetku vynaložilo na jeho ostatný majetok a že ak má vyporiadanie zodpovedať § 150 OZ, treba do hodnoty, ktorá sa má vyporiadať a z ktorej sa vypočítava hodnota podielov, pojať aj to, čo každý zo svojho vynaložil na spoločný majetok. Iba v takomto prípade možno na podiel každého započítať plnú hodnotu toho, čo mal nahradiť a nenahradiť (čo sa mu má nahradiť). Ak sa hodnota majetku patriaceho do bezpodielového spoluvlastníctva manželov nezvýši (prípadne nezníži) o uvedenú náhradu, možno manželovi na jeho podiel započítať z hodnoty toho, čo by mal nahradiť (čo by sa mu malo z bezpodielového spoluvlastníctva manželov nahradiť) iba podiel, a to v rozsahu, aký mu pripadá z celého bezpodielového spoluvlastníctva.

24. Odvolací súd nepostupoval pri vyčíslení sumy určenej na vyrovnanie podielov v súlade v zmysle uvedeného. Odvolací súd po zistení čistej hodnoty predmetu vyporiadania, t.j. 12.814,86 eur, túto rozdelil na polovicu a uviedol, že keďže žalobkyňi boli prikázané veci a práva v hodnote 454,69 eur, výška peňažnej sumy, ktorú je žalovaný povinný žalobkyňi vyplatiť na vyrovnanie podielov, t.j. na dorovnanie do sumy 6.407,43 eur, predstavuje sumu 5.952,74 eur. Za tejto situácie mal ďalej odvolací súd pri stanovení výšky podielu žalobkyne zohľadniť jej vnos a pri stanovení výšky podielu žalovaného zohľadniť jeho vnos a investície na jeho výlučný majetok. A až následne mal odvolací súd zohľadniť hodnotu vecí prikázaných stranám sporu. Odvolací súd sa svojím postupom odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, na základe čoho jeho postup pri určení vyrovnacieho podielu nezodpovedá zásadám uvedeným v § 150 OZ, z ktorých treba pri vyporiadani BSM vychádzať.

25. Dovolateľka prípustnosť dovolania vyvodzovala aj z § 421 ods. 1 písm. c) CSP bez toho, aby ju ďalej konkretizovala. V preskúmvanej veci dovolateľka nevymedzila uplatnený dovolací dôvod spôsobom uvedeným v § 432 ods. 2 CSP v spojení s § 421 CSP, keď nevymedzila právnu otázku

zásadného významu a neoznačila rozhodnutia dovolacieho súdu, ktoré danú otázku riešia rozdielne. Dovolací súd nemohol svoje rozhodnutie založiť na domnienkach, ktorú otázku a ktoré rozhodnutia mala dovolateľka na mysli. Dovolací súd je v súlade s dispozičnou zásadou viazaný uplatnenými dovolacími dôvodmi, a z iných, než dovolateľom uplatnených dôvodov, napadnuté rozhodnutie preskúmať nemôže.

26. Dovolací súd k námietke žalobkyne, že odvolací súd nerešpektoval zásadu zakotvenú v čl. 16 ods. 3 CSP poukazuje na špecifickosť žaloby o vyporiadanie BSM, keď konanie o vyporiadanie BSM je konaním, v ktorom majú obe strany sporu postavenie žalobcu, ako aj postavenie žalovaného. Táto skutočnosť sa prejavuje najmä tým, že podaním žaloby žalobcom na vyporiadanie BSM súdom je uplatnené aj rovnaké právo žalovaného, a taktiež jeho právo na súdnu ochranu v tejto veci.

27. Dovolací súd na základe uvedeného dospel k záveru, že odvolací súd sa v predmetných otázkach odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Táto okolnosť zakladá prípustnosť dovolania žalobkyne. Keďže rozhodnutie odvolacieho súdu v riešení týchto otázok nie je vecne správne, podané dovolanie treba považovať za dôvodné, lebo rozsudok spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. So zreteľom na uvedené dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 449 a § 450 CSP).

28. Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP). Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie a odvolací súd sú viazaní právnym názorom dovolacieho súdu (§ 455 CSP).

29. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.